

ИСКРА НИКОЛОВА

ФЕСТИВАЛ НА СЪВРЕМЕННАТА НЕМСКА ДРАМАТУРГИЯ МЮЛХАЙМ'03

В ранното лято на 2003 г. град Мюлхайм (в Нордрайн–Вестфалия) бе домакин на 28-то поредно издание на «Мюлхаймските театрални дни» – един фестивал, който се провежда ежегодно и който има за цел да подпомага развитието и разпространението на съвременната немска драматургия. Според регламента се извършва предварителна селекция на седемте най-добри постановки на нови немски пиеси – поточно немскоезични, тъй като прегледът включва също нова австрийска и швейцарска драматургия. (Тази година селекцията беше направена от 160 но-

ви постановки.) След това селектираните творби се представят в Мюлхайм и накрая, след публична дискусия, фестивалното жури излъчва победителите.

Тематичният и стилистичен регистър на спектаклите, показани това лято, беше доста широк: от високотехнологичните жанрови „миксове“ на автори като Улрике Сиа (чиято пиеса „Номади“ е смесица от научна фантастика и криминале, с много филмови цитати), през рефлексия върху глобалното чувство за несигурност и дезориентация след 11 септември 2001 г. (В

„Студеното дете“ от Мариус фон Майенбург, реж. Люк Персевал, „Шaubjone“, Берлин

ПО СЦЕНИТЕ НА ДРУГИТЕ

наподобяващия телевизионно шоу „хепънинг“ на Катрин Ръогла, „50 пъти по-добрите американци“, с английско подзаглавие „fake reports“), до постмодерен и философски преразказ на „драми за принцеси“ (Елфриде Йелинек, „Смъртта и момичето I, III“) и др.

За интереса към новите и „смесени“ жанрове и форми е показателен и фактът, че голямата драматургична награда бе присъдена на един своеобразен театрален „римейк“: пиесата на Фриц Катер (псевдоним на драматурга и режисьора Армин Петрас) „Време за любов, време за умирање“, написана по мотиви от унгарския филм „Безвреме“ със сценарист Петер Готар. Катер пренася унгарския сюжет на източногерманска територия, в някогашната Германска Демократична Република, някъде през 80-те години на XX век. Пиесата е групов портрет на едно поколение, чиято младост протича преди и след падането на Стената. В нея се разказва за синове без бащи (бащата е избягал на Запад, а семейството му е останало в Източна Германия), за любов и раздяла, за приятелства и предателства. Постановката е на хамбургския „Талия театър“, режисурата е на Фриц Катер.

Друг автор, който предизвика интерес, беше младият швейцарски драматург Лукас Берфус, който се представи със „Сексуалните неврози на нашите родители“ (постановка на Базелския театър, реж. Барбара Фрай). В центъра на

написаната в гротесков стил пиеса е „метаморфозата“ на главната героиня Дора – умствено изостанало младо момиче, което, след спирането на предписаните ѝ силни успокоителни, излиза от латаргичното си съществуване и се превръща в същество с огромен сексуален апетит, едновременно наивно и ненаситно. Своеобразно женско съответствие на Каспар или Грегор Замза, тя е („чудовищното“) предизвикателство, застрашаващо установения удобен порядък. Дора е пожертвана и статуквото е възстановено.

На фестивала бе показана и най-новата пиеса на Мариус фон Майенбург „Студеното дете“ (театър „Шaubюне“, Берлин, постановка на белгийския режисьор Люк Персевал). Заплитайки във възел взаимоотношенията на няколко семейни двойки, пиесата показва в едър план абсурда, сатизма, извратеността в отношенията между родители и деца, между съпруг и съпруга, в лоното на „почтената“ и „нормална“ средна класа. Теми, които са „отличителен знак“ за драматургията на Майенбург, но в тази пиеса гласът му е по-сдържан, по-зрял, по-ироничен.

И накрая, малко статистика: по данни на организаторите, представленията (общо 11) на Мюлхаймския фестивал са били посетени от 3000 зрителители – факт, който показва, че съвременната немска драматургия се радва на интереса и подкрепата на своята публика.